

Novel·la

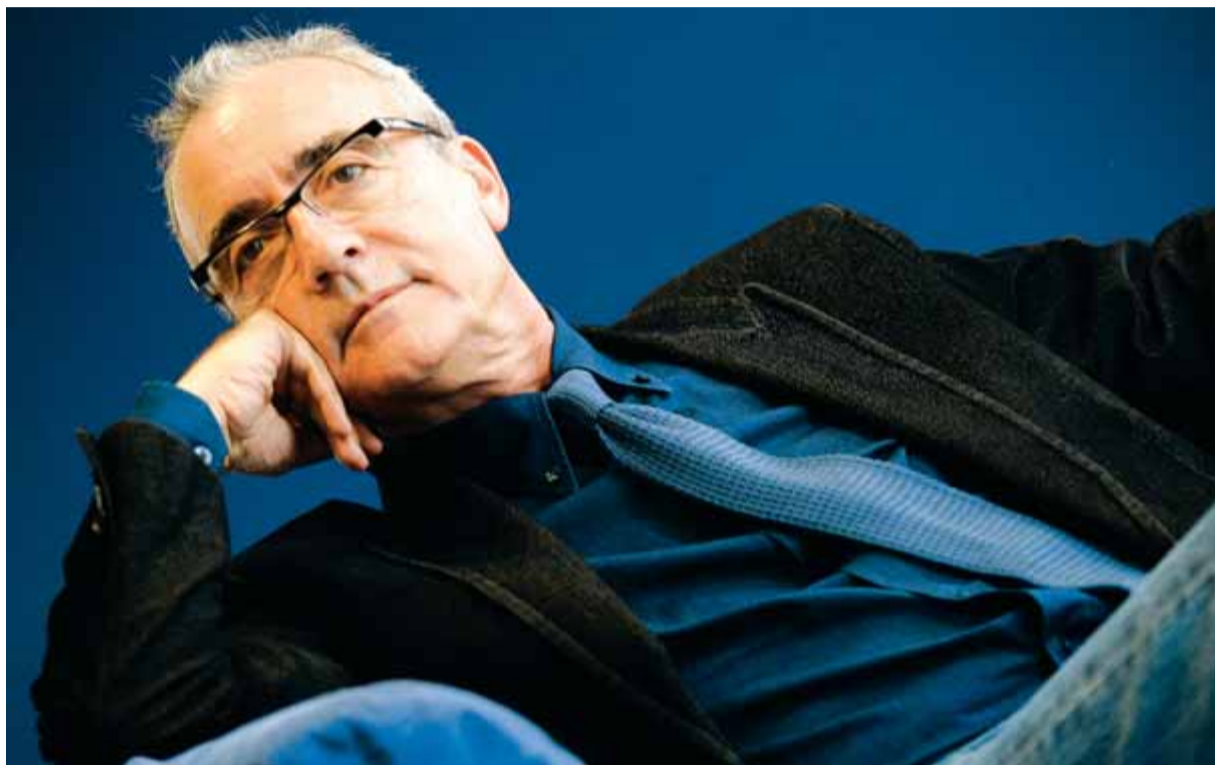
Vols veure el meu àlbum de fotos?

■ Carlos Zanón

Guanyar el Planeta és com presentar *Gran Hermano*. Diners, cobertura mediàtica, distribució lectora atroç i poc prestigi. Els del gremi, Sector Enveja –és a dir, tots els altres–, miren malament el guanyador, que sempre s'està excusant. També hi ha molt de litúrgia estacional. Al premi sempre s'hi presenten quatre-cents i escaig d'exemplars –per què, ingenus?– i el sopar el mostren per la tele. Part del Problema Prestigi és que molts Planetas han estat llibres dolents. Fins i tot de grans autors.

Hi ha una llegenda urbana que explica el misteri. Fa cent anys la família Lara va tancar als soterranis de l'edifici de la Diagonal un amanuense. Una mena de golem amb molt d'ofici i de capacitat mèmica. Castigat a base de pa, aigua i suplementos literaris. Dia i nit escrivint. De fet és ell qui ha escrit TOTS ELS PREMIS PLANETA. Però la llegenda és absurda: ningú pot suportar cent anys de suplementos literaris.

Les primeres vuitanta pàgines d'*El mundo* desmenteixen la falta de qualitat d'alguns Planetas. I per descomptat la llegenda d'*El presoner de Lara*. Supèrbies, a manera de bisturí elèctric (element motor de la novel·la i el seu perquè) supuren literatura. En una mena d'introspecció al·lucinada, Millás (València

Juan José Millás ha estat l'últim guanyador del premi Planeta amb la novel·la 'El mundo'

1946) teixeix un relat en què el que és irreal construeix el que és real. El món infantil oníric, tràgic, tendre i atroç: l'autoficció biogràfica. Aquestes pàgines gairebé expel·lides d'una tirada són el millor Millás possible. Ple de grans encerts formals i de fons –el Barri dels Morts, l'Agent Secret, el Vitamines–. T.S. Eliot va dir allò de “no parlis del que et passa; parla del que passa”. Aquestes setanta pàgines són un bon exemple de com el que és personal pot transcirir en aquests termes.

Però de cop i volta, l'ensorrament. És en el moment de la mort del company del protagonista, el Vitamines. L'autor introdueix una frontissa llarga i tediosa, l'escena de la festa de l'editor. Caminant sota foc suposadament amic (un Vila-Matas menor), el llibre cau a terra i amb prou feines tornes a recollir-lo. Tot i ser un mestre del regat curt. Malgrat anar intercalant articones, articles sobre l'estranyament i cabrioles. Tot i que intenta remuntar, la sensació no torna. El vent ja no

arriba a les veles. La màgia ha desaparegut. L'autor s'ha posat a remar i llavors recordes Eliot. Estàs mirant l'àlbum de cromos de Millás i et preguntes: què té d'especial, aquest? La categoria mítica decau i només queda voler posar en ordre records i psicoanalitzar el seu autor-personatge. El lector va passant fulls de l'àlbum i bé... però per què haig de fer-ho? Si ja només veig un autor suant per acabar una novel·la que l'havia atropellat. Una milionària llàstima, suposo.*

El mundo

Juan José Millás
Premi Planeta
Planeta
Barcelona, 2007
Preu: 21 euros
Pàgines: 233

■ En una mena d'introspecció al·lucinada, Juan José Millás teixeix un relat en el qual el que és irreal construeix el que és real

1 2 3 4 5

Contes

El principi satànic

Hèctor Bofill
Premi El Temps
de les Cíceres
Proa
Barcelona, 2007
Preu: 13 euros
Pàgines: 184

1 2 3 4 5

Eixorcs i decadents

■ Joan Josep Isern

Des de *L'últim Evangeli*, el seu celebrat (i cèlebre, per *imparable*) debut en el camp de la narrativa l'any 2003, l'obra d'Hèctor Bofill (Badalona, 1973) en aquesta modalitat no dissimula gens una marcada disposició a fer-nos reflexionar sobre la situació de l'individu en aquesta societat contemporània occidental en què vivim, cada dia més rica en recursos i més pobra en valors.

M'apresso a dir que no fóra gens exacte parlar de novel·la filosòfica, però sí, per entendre'ns, de novel·la d'*idees* amb una decidida vocació d'interpel·lar el lector i convidar-lo a plantejar-se algunes de les qües-

El poeta i narrador Hèctor Bofill

tions que circulen per les seves pàgines. Per això, per aquesta voluntat d'allunyar-se de frivoltats o del superficialisme de limitar-se a escriure llibres entretinguts i prou, no amago el meu interès per l'obra nar-

rativa d'Hèctor Bofill. Una obra que va continuar l'any passat amb la publicació de *Neopàtria* i ara mateix amb *El principi satànic*, llibre que comparteix amb l'anterior alguns dels protagonistes.

Recull de contes amb tema unitari o *nouvelle*, tant se val el que sigui *El principi satànic* des del punt de vista formal. L'important és que a les seves pàgines l'autor ens mostra un retaule de situacions vertebrades a partir d'un fil central que és la sexualitat i que posen de manifest d'una manera directa i crua la descomposició social que, segons l'autor, caracteritza l'hora present.

Al voltant de les peripècies en aparença llibertines de Roger –i de

la seva relació intermitent amb La-vínia– Hèctor Bofill ens parla del caos mental del protagonista, de l'eixorquesa, del desamor i, al cap i a la fi, de la decadència d'uns hàbits i d'unes creences per a les quals no sembla haver-hi relleu.

Potser sigui atribuïble a l'estructura fragmentària del llibre, però crec que a *El principi satànic* la prosa funciona molt millor que en els dos llibres anteriors, en què la lectura de queia sovint per la banda de l'ampul·lositat i les pretensions de voler explicar massa coses alhora. Aquí tenim un llibre rodó i amb una bona proporció entre intencions i resultats. Bofill avança.*